

Čabský spravodajca

Časopis obyvatel'ov obce Čab

Ročník XVI.
Číslo 2/2018
jún 2018

ISSN 1339-0082
Nepredajné

Slovo starostky obce

Vážení občania,

Už koncom apríla sme zaznamenali rýchly nástup vyšších, takmer letných teplôt. Ako aj ich striedanie s opakovanými dažďami a búrkami, ktoré našťastie v obci Čab nespôsobili žiadne materiálno-hospodárske škody. Takéto vplyvy počasia mali nielen pozitívny dosah na rast rastlín v našich záhradách, ale aj na bujnenie tráv rastúcich na verejných priestranstvách. Táto situácia nás dotlačila k najatiu firmy, ktorá vykonala pokosenie verejných priestranstiev, vrátane cintorína. K tomuto riešeniu som dospeľa vzhľadom na to, že na obecnom úrade momentálne nezamestnávame vhodného pracovníka na tento typ práce. Hľadali sme aj vhodného kandidáta cez Úrad práce sociálnych vecí a rodiny, bohužiaľ neúspešne. Stále hľadáme brigádnikov, ktorý by mali záujem za finančnú odmenu spolupracovať pri kosení verejných priestranstiev v našej obci.

Ako som Vás v minulom čísle Čabského spravodajca informovala o zámere vytvorenia Zberného dvora, dňa 30. apríla 2018 bol podaný projekt na Ministerstvo životného prostredia, kde sme žiadali finančné prostriedky na Zberný dvor. Zberný dvor bude umiestnený pod cintorínom na mieste, kde sa v súčasnosti nachádza kompostovisko. Súčasťou zberného dvora bude betónová plocha pre stojisko kontajnerov a garáže pre mechanizmy. Celý zberný dvor bude oplostený. Zároveň Vás chcem poprosiť, aby ste vyvážený odpad nenechávali na prístupovej ceste ku kompostovisku, ale biologický odpad vysypali čo najďalej od cesty. Takisto by som Vás rada požiadala, aby ste do biologického odpadu nevysypali iný odpad, ako igelitové vrecia, stavebný odpad a pod. Takýto odpad spôsobuje pri drtení bio odpadu poruchu na drtiacom stroji, čo spôsobuje dodatočné náklady spojené s opravou.

Som veľmi rada, že Vás môžem informovať o našich úspešných projektoch. V prvej polovici júna som podpísala zmluvu na dostavbu a prístavbu Materskej školy s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka v zastúpení Nitrianskym samosprávnym krajom. Projekt je financovaný z Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP) a podpisom zmluvy sa ešte len začínajú následné administratívne prípravné práce. Ako prvé začneme s prípravou na verejné obstarávanie, ktoré podlieha dôsledným kontrolám na IROP. V rámci plánovaného harmonogramu prác plánujeme začať s prestavbou a dostavbou budovy Materskej školy v prvom štvrtroku roku 2019. Výučbu bude možné zabezpečiť aj počas prebiehajúcich stavebných prác bez väčších obmedzení. Práce na budove materskej školy by mali byť ukončené do 1. septembra 2019, avšak tento dátum je

potrebné brať ako orientačný vzhľadom na byrokratické procesy súvisiace s projektmi tohto typu. Dúfame, že už v školskom roku 2019/2020 budeme schopní prijať o 10 žiakov navyše oproti maximálnemu stavu, ktorý vieme zabezpečiť k dnešnému dňu. Deti privíta novopostavená trieda, nové šatne a najmä nové sociálne zariadenia spĺňajúce prísne hygienické štandardy. Na výsledok druhého projektu súvisiaceho s Materskou školou ešte čakáme. Ide o projekt na zateplenie budovy materskej školy a zvýšenie energetickej účinnosti objektu. Vyjadrenie k tomuto projektu by sme mali dostať v najbližšej dobe. O výsledku Vás budem informovať.

Ďalší projekt, na ktorý sme dostali prísľub financovania, je z fondu Program obnovy dediny. Ide o opravu sochy Sedembolestnej Panny Márie, ktorá sa nachádza pri železničnej stanici. Projekt zahŕňa aj úpravu okolia. Momentálne prebieha verejné obstarávanie na reštaurátora sochy a realizátora terénnych prác v okolí sochy.

Ďalšou úspešnou aktivitou, ktorá prebieha od 1. mája je opatrovateľská služba. Vyskolená pracovníčka obce zabezpečuje predpis liekov u obvodnej lekárnice pôsobiacej v zdravotnom stredisku v Lužiankach. Táto služba je primárne zriadená pre seniorov a imobilných občanov, pre ktorých môže byť zabezpečenie si neprerušenej užívania liekov náročné vzhľadom na vzdialenosť a problematické dochádzanie po prerušení pôsobenia obvodu v Nových Sadoch. Pracovníčka v prípade záujmu nechá lieky predpísať u obvodnej lekárnice a taktiež ich vyberie v lekárni a prinesie až domov. Občania, ktorí majú o takúto službu záujem sa môžu prihlásiť na Obecnom úrade, kde im radi poskytneme ďalšie informácie.

V spolupráci s nádiaciou COOP Jednota sme vybudovali nové herné prvky na ihrisku. So získanými finančnými prostriedkami sme spolufinancovali nákup figúrok a vybudovanie plochy pre hru Človeče, nehnevaj sa a hru Šach. Taktiež sme vybudovali aktivitu Kolky. V rámci tohto projektu sme na budovu objektu na ihrisku dali namontovať pitnú fontánku a taktiež boli vymenené lavičky. V rámci obnovy ihriska obec samofinancovala nákup nových prvkov na detské ihrisko. Dodávka a inštalácia týchto prvkov by mala prebehnúť do konca mesiaca jún. Dúfam, že Vám obnovené ihrisko s novými prvkami prinesie radosť z pobytu na čerstvom vzduchu a príjemne strávené rodinné chvíle.

Milí občania,

dovoľte mi popriať Vám príjemné dovolenkové obdobie a deťom príjemné prežitie prázdnin plné skvelých zážitkov.

Na záver mi dovoľte Vás pozvať na 13. ročník Cyrilometodejských slávností, ktorý sa uskutoční 7. júla 2018 na našom ihrisku. Srdečne Vás pozývame na strávenie príjemného popoludnia s možnosťami rôznych aktivít.

Starostka obce

ZO ZASADNUTÍ OBEČNÉHO ZASTUPITEĽSTVA V ČABE

28. ZASADANIE OBEČNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

– 7. 3. 2018

Berie na vedomie:

- informáciu o plnení uznesení z 25. zasadnutia OZ
- kontrolu plnenia uznesení schválených na 26. zasadnutí OZ
- kontrolu plnenia uznesení schválených na 27. mimoriadnom zasadnutí OZ
- Správu hlavného kontrolóra obce Čab z kontroly vybraných výdajových položiek materskej školy za rok 2017, realizovaných cestou pokladne obecného úradu
- informáciu o príprave rekonštrukcie verej. osvetlenia v obci Čab

- informácie starostky obce o aktivitách od posledného zastupiteľstva

- informácie o sťažnostiach a žiadostiach od p. Peškovej

Schvaľuje:

- predložený program 28. zasadania OZ podľa pozvánky
- overovateľov zápisnice PhDr. Miroslavu Líškovú PhD. a Petra Vranku
- zámer odpredať pozemku formou verejnej obchodnej súťaže parc. č 199/9 o výmere 43m2 za cenu určenú znaleckým posudkom

Súhlasí:

- s odpredajom pozemku parc. č 199/11 pre záujemcov Ing. Gre-

guš R., Mgr. Gregušová A., MUDr. Gajdošová L. formou verejnej obchodnej súťaže

- s prenájmom pozemku na umiestnenie reklamnej tabule o výmere 9m2 pre firmu Adverti, s.r.o priamo z dôvodu osobitného zreteľa, ktorým je osadenie reklamných tabúl s usmernením na prevádzky v priemyselnom parku, na ich náklady - za cenu 1€ za m² /ročne

Poveruje:

- starostku obce Čab vypísaním verejnej obchodnej súťaže na predaj pozemku parc. č 199/11b o výmere 406 m² za cenu určenú znaleckým posudkom
- starostku obce Čab oznam zverejniť na webovej stránke obce Čab po dobu 15 dní a na tabuli oznamov odo dňa zverejnenia
- starostku obce vypísať verejnú obchodnú súťaž zverejnením na webovej stránke obce a úradnej tabuli po dobu minimálne 15 dní odo dňa zverejnenia

Ukladá:

- hlavnému kontrolórovi obce Čab vypracovať správu k sťažnostiam p. Peškovej

29. MIMORIADNE ZASADANIE OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA – 25. 4. 2018

Berie na vedomie:

- kontrolu plnenia uznesení schválených na 28. zasadnutí OZ

- stanovisko hlavného kontrolóra k záverečnému účtu za r. 2017
 - Správu audítora za r. 2017
 - Správu hlavného kontrolóra obce Čab z kontroly vybraných výdajových položiek na obecnom úrade Čab, realizovaných vo vybraných mesiacoch r.2017 a prvý štvrtrok 2018
 - informácie starostky o aktivitách od posledného zastupiteľstva
- Schvaľuje:**
- predložený program 29. zasadania OZ podľa pozvánky
 - overovateľov zápisnice Mgr. Danielu Halvoníkovú a Ing. Martinu Vranku
 - Záverečný účet obce Čab za r. 2017
 - presunutie bodu č. 8 Rekonštrukcia VO – spracovanie v rozsahu prípravu na ďalšiu schôdzu OZ
 - predloženie žiadosti o NFP na RO pre OP KŽP v rámci výzvy s kódom OPKZP-PO1-SC111-2017-33 za účelom realizácie projektu s názvom „Zberný dvor v obci Čab“
 - maximálnu výšku spolufinancovanie projektu zo strany žiadateľa vo výške 5% z celkových oprávnených výdavkov projektu, t.j. vo výške 14 424,36 eur
 - dve triedy s celodennou prevádzkou pre školský rok 2018/2019 a maximálny počet detí pre obe triedy, t.j. 37 detí
 - kúpu elektrického sporáku do unimobunky na ihrisku a zakúpenie 10 sád pivných setov na ihrisko

Nedeľa zoslania Ducha Svätého

Nedeľa zoslania Ducha Svätého, ktorý je známy aj pod názvom Turíce sa slávi 50 dní po Veľkej noci. V deň Turíc bol Duch Svätý zjavený ako tretia Božská osoba Svätej Trojice a zároveň v tento deň bola cirkev zjavená svetu. Svätodušná nedeľa sa slávi nielen v Katolíckej, ale aj v iných kresťanských cirkvách ako napr. v Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania či Gréckokatolíckej. Na tento sviatok sa brány kostolov, ale i brány domov veriacich od nepamäti zdobili zelenými halúzkami lipy

alebo javora. Kedysi boli v dedine vyzdobené skoro všetky brány domov. V súčasnosti sa však tento zvyk už akosi vytratil. Avšak niektorí naši spoluobčania tento pekný zvyk dodržiavajú až do dnes ako napríklad teta Emília Marečková. Tá ani tento rok na výzdobu brány zelenou lipovou halúzkou nezabudla. Tento milý zvyk trvajúci už mnohé desaťročia odovzdáva aj mladším generáciám ako napr. rodine Zuzky Turanovej.

Marta Mikušková

Deň matiek

Nedela, 6. máj, u nás patrila všetkým mamám.

Byť mamou, či už fyzickou alebo duchovnou je najkrajšie povolanie v živote každej ženy. Deň matiek je špeciálny čas povedať našim mamám ako ich máme radi, čo pre nás znamenajú a vyjadriť im vďačnosť za všetko, čo pre nás urobili.

Preto nedeľné popoludnie patrilo všetkým mamám

Malé i veľké deti z materskej škôlky potešili mamičky a babičky piesňami a básňami a milým tančekom.

Deti zo Súkromnej základnej umeleckej školy Evy Pacovskej

zaspievali piesne a úsmev na tvárach vytvorili svojim tanečno-ľudovým programom.

Krásne slova o mame a jej kráse zazneli vo viacerých piesňach v podaní speváckej skupiny Čabanka.

Zároveň sme vzdali poctu všetkým viacnásobným matkám z našej obce, ktoré sme si uctili milým kvietkom. Ďakujeme všetkým mamám za ich lásku a obetavosť a prajeme im, aby boli vždy naplnené dobrom, radosťou a nádejou.

PaedDr. Eva Novaková

Čab očami Ignáca Muócika

(časť 2 – kostoly a školy)

Informácie o histórii našej obce môžeme okrem iného čerpať z Kroniky obce, ktorú v r. 1930 začal písať vtedajší správca školy Ignác Muócik. Keďže nešlo o rodáka z Čabu, na mnohé udalosti sa pozeral objektívne a nezaujato. V tomto čísle sme z kroniky vybrali informácie o kostoloch a škole v obci, ktoré Ignác Muócik zozbieral, postrehol a spísal.

Škola

Pred r. 1911 v našej obci škola nebola a dievky musely navštevovať r. k. ľudovú školu v Ašakerti, poťažne ev. a. v. školu tamže. Bolo to nepríjemné hlavne cez zimné mesiace a dobe dážďov. Spomienky na tieto školy sú smutné, lebo sa vyučovalo v reči maďarskej a v preplnených triedach (i vyše 100 žiakov). - Uzavretie ob. zastupiteľstva v Čabe zo dňa 20. apríla 1909 ohľadom stavby školy v našej obci bolo prijaté býv. uh. kráľ. min. kultu a výučby v Budapešti až dňa 18. novembra 1910. Dľa tejto zmluvy štát vystaví v našej obci počnúc 1. sept. 1911 štát. ľud. školu jednotriednu s bytom s maď. rečou vyučovacou. Obec darovala pozemok, ktorý bol na štát prevedený. Obec je povinná v dobrom stave udržiavať celú škol. budovu, bočné staviská, studňu a plot; starať sa o veľkoprázdňinové čistenie a poistiť budovu proti ohňu. V páde rozšírenia školy i nové miestnosti vystaviť. Ďalej obec musí platiť 5 % školskú daň a 24 korunový penz. príspevok za každé učit. miesto. Náklad stavebný na školu bol vypočítaný 15. 219 kor. 17 hal. V r. 1911 bola stavba školy ukončená.

Budova školy z roku 1910

Učitelia

Prvý sem vymenovaný učiteľ bol Julius Némethys. Miesto nastúpil dňa 1. sept. 1911. Bol mladý človek, ale chorľavý. Vyučoval na škole až do jeho smrti do 15. júla 1917. Jeho miesto zaujala Irena Szabová 1. sept. 1917. Prácu mala pomerne dosť ťažkú, lebo cez svetovú vojnu deti slabo navštevovaly školu. Slovenský málo vedela a preto dľa školskej kroniky po prevrate ušla. Preložená bola až v 1. sept. 1919. V okt. 1919 zaujal miesto Julius Lukáč, 46 ročný, ženatý a mal aj dievky. V obci nezanechal najlepšie meno. Slovenčinu neovládal dostatočne. Učinkoval na škole do konca apríla 1928. Dňom 1. mája 1928 zaujal jeho miesto mladý učiteľ Jozef Alexy, ktorý bol nútený opravovať chyby svojich predchodcov. Chodil už do slov. uč. Ústavu a preto bol to prvý riadny učiteľ po prevrate v našej obci. Učebná sieň v škol. r. 1928/29 už nestačí pre veľký počet žiactva a preto menovaný učiteľ vyučuje striedavo a škola sa stáva dvoj triednou. Dňa 9. okt. 1928 na-

stúpila aj druhá učit. sila v osobe Ruž. Mesíkovej. Obidvaja na škole vyučujú striedavo. (I. tr. odpol. a II. tr. dopol.). Dňom 1. sept. 1929 zaujal na škole miesto def. správcu Ignác Muócik a jeho manželka Anna Muóciaková ako učiteľka. Predošlý spr. Jozef Alexy bol preložený do Sily a učiteľka Ružena Mesíková do Ujlačku.

Ponosa na učiteľov

Spr. školy Ignác Muócik musel sa dňa 21. augusta 1940 podrobiť operácii hnisavého zápalu slepého čreva a brušnej blany v nemocnici v Nitre. Po príchode domov (4. sept. dostavila sa infekcia a silný črevný katar). Bol neprítomný v službe od 1. sept. 1940.

Správca školy ležal ešte v nemocnici v Nitre po ťažkej operácii, keď sa dozvedel o sťažnosti niektorých zlomyselných občanov na neho a jeho manželku. Pôvodcov žaloby netreba ďaleko hľadať. „Uctive sa pripojujeme tej sťažnosti oproti spr. učiteľa Ignáca Muócika podanej, ktorú podal Eugen Kantor rk. farár v Ašakerti 12/VII 1940 a žiadame“ takto znie začiatok zhanobenej slovenčiny v jednej žalobe. Spr. školy a jeho manželky podali na 2 stranách napísanú nepravdivú, vymyslenú a nedokazateľnú ponosu svoje ospravedlnenie na 12 stranách. Opustili tedy spr. školy v nemocnici skoro všetci ľudia a jedine Boh, ktorý má sľutovanie, bdel pri jeho lôžku. Po príchode z nemocnice pracoval 5 dní spr. školy na ospravedlnení. To bol jeho pokoj k bezstarostnému po prežitej nebezpečnej operácii, keď sa musel brániť proti ľuďom, ktorí neznajú lásku k bližnému. Čiastku túto preto udávam do tejto pamätnej knihy, aby sa budúci občania usilovali zmeniť známe porekadlo, že človek pre svoju dobrotu príde na psotu a za dobré aby nečakal dobré. Ja pevne verím: „Pán Boh je nie náhlivý, ale pamätlivý!“

Zaslané ospravedlnenia Min. škol. a nár. osvety koncom mesiacu decembra 1940 vzalo na vedomie a ďalšie pokračovanie pre bezzákladnosť sťažností zastavilo. Dostalo sa tedy obom obžalovaným aspoň čiastočného zadostučinenia.

Druhá učit. sila

Do 25. sept. 1940 učila manželka spr. školy v obidvoch triedach. Konečne v tento deň bola na tunajšiu školu dočasne pridelená k zastupovaniu spr. školy Mária Vagačová, učiteľka št. ľud. školy vo Veľ. Lapáši. Bytu nemohla dostať v celej dedine, konečne ju prijal obyvateľ Ján Kulich.

Dňa 23. októbra nastúpila miesto výp. uč. Emília Nyitray. Pridelená uč. M. Vagačová sa vrátila na svoje pôvodné miesto. Ani novoustanovená výp. učiteľka nemohla najst' v dedine byt. Prijal ju Ján Valúšek.

Vyšetrovanie

V novom roku i nové udalosti. Dňa 14. januára 1942 previedol p. škôldozorca Aug. Marko za pomoci pridel. uč. Srimela ďalšie vyšetrovanie oproti riaditeľovi školy. Prítomný bol p. Bugen Kántor, r. k. farár a p. Lad. Záthurecký, ev. dekan. Vyšetrovanie bolo prevedené na základe sťažností r. k. farára, starostu obce a dvoch členov cirkevného výboru, že riad. školy neudal správne

Budova národnej školy v Čabe

počet žiakov rím. kat. a ev. a. v. vo výkazoch k ustáleniu rázu školy a tvrdia, že dietky rím. kat. náboženstva dosahujú 4/5 väčšinu. Žalobcovia zabudli, že riad. školy vždy presne konal svoje povinnosti a vo všetkom je presný. Výsledok vyšetrovania? Ten istý ako udal riad. školy vo výkazoch, že rím. kat. žiari nedosahujú 4/5 väčšinu. Pravdu nemožno podvrátiť. (Č. 9/42 riad. šk.)

Popoludní bolo ďalšie vyšetrovanie proti riad. školy. Min. škol. a nár. osvety zrušilo svoje pôvodné rozhodnutie o zastavení vyšetrovania proti riad. školy a na základe novej sťažnosti p. Eugena Kántora, r. k. farára zaviedlo vyšetrovanie. Vyšetrujú sa pôvodné žaloby z 6. aug. 1940 a 7. aug. 1940. (Zápis na str. 46, 12/42 a 23/42 riad. šk.) Riad. školy v r. 1940 nemohol žalobcov žalovať, lebo neznal ich mená. Pri tomto novom vyšetrovaní bolo ustálené a zistené, že sú to naši poprední činitelia cirkevní, obecní, HG a MOHSES. Behom času sa niektorí činitelia už zmenili a preto aby nedošlo k nedorozumeniu a pre zaujímavosť uvádzam, že žaloby podpísali. Eugen Kántor, r. k. farár, Jozef Krčmár, starosta obce, Peter Vranka, predseda MOHSES. Druhú žalobu zo dňa 7. aug. 1940: Viliam Zelenay, veliteľ HS a Peter Vranka, preds. MOHSES. Žaloba je opatrená s dvoma pečiatkami. Prvú žalobu napísal vlastnoručne a s „peknu slovenčinou“ Eug. Kántor a druhú Vil. Zelenay. Žalovatelia nemohli riad. školy nič dokázať a preto všetko odvolali riad. školy odprosili. Vyšetrovanie sa pretiahlo večer do 21 h. Pán škôldozorca s pridelenou silou odchádza do Zbehov na saniach, lebo odtiaľto už nemá vlak. Odpreádzam ich a vraciam sa domov po polnoci úplne vyčerpaný. Takýto je život učiteľa na dedine, kde sa jednotlivci dajú naštváť od farára Maďara proti slov. učiteľovi. Bolo to už tretie vyšetrovanie!

Min. škol. už samé uznalo vec dokončiť a preto bolo nútené v marci 1942 vyšetrovanie zastaviť. (Č. 70/42 riad. šk.)

Ďalšie, možná že posledné, vyšetrovanie (už štvrté) bolo prevedené na základe ďalšej žaloby p. Bugena Kántora dňa 25. júla 1942. Vyšetroval sa zas len počet žiakov rím. kat. a ev. a. v. Pán farár sa v žalobe veľmi pomýlil a dokázať sa mohla zas len presnosť riad. školy. (Č. 198/42 riad.šk.)

Učiteľka na dovolenej

Od 4. sept. je učiteľka Anna Muóciaková neprítomná v službe. Dňa 14. sept. sa musela podrobiť operácii. Vo výučbe ju zastupuje riad. školy, potom od 21. sept. Katarína Luifová a od 1. októbra Gabriela Gonosová.

Druhá uč. sila

Po vyučovaní ho zastupuje do 15. febr. manželka, od 16. febr. do 24. febr. výp. učiteľka Magdaléna Blaškovičová a od 25. febr. do 31. mája Otília Sonková. Menované učiteľky nemohly dostať byt a stravu, preto Blaškovičová prichádzala denne vlakom a O. Sonková dostala byt a stravu u Valúškov až od 16. marca. Zatiaľ bola v rodine riad. školy. Po čiastočnom uzdravení nastúpil riad. školy zas službu dňa 1. júna 1942.

Z HISTÓRIE ŠKOLY

II. postupná trieda

V škol. r. 1928/29 pre veľký počet žiakov už nestačí trieda a preto bola zriadená II. postupná trieda, na ktorú bola ustanovená referátom min. škol. a nár. osv. učiteľka Ružena Mesíková. Jední žiaci chodili dopoludnia a druhí zas odpoľudnia. Celý vecný náklad na II. triedu musela uhrádzať obec a tiež postarať sa o umiestnenie tejto triedy. Za tým účelom sišla sa v škole komisia dňa 29. mája 1931, ktorá prehliadla a posúdila vhodnosť stavebného miesta pre II. triedu. Druhá trieda s kabinetom a bytom pre slov. učiteľa mala byť pristavená k terajšej škole. Plány vypracoval v Nitre arch. Singer, neboly však schválené, zato ich musela obec draho zaplatiť, keďže nemala s arch. žiadnu zmluvu. Prístavba sa odťahuje už niekoľko rokov, čím hodne trpia žiaci pri striedavom vyučovaní.

1942

Riad. školy zas dostal dostatočné zadostučinenie, keď škola bola v okt. 1942 pretvorená na obecnú ľudovú školu.

Na škole je ešte stále striedavá, poldenné vyučovanie, lebo obec od r. 1928 dosiaľ nemohla previesť prístavbu druhej triedy. Plány, za ktoré obec zaplatila skoro Ks 8.000 – neboly schválené a preto musela dať obec vypracovať druhé. Nové plány sú už aj schválené a treba hľadať úhradu stav. nákladu. Ohľadom podpory na prevedenie stavby boli dňa 3. marca 1942 na Min. školstva a Min. vnútra v Bratislave vl. komisár obce a ved. notár. Či všade bol aj vl. komisár, s kým bol, čo konal, v prospech koho a či mu na stavbe školy záleží, to nech sa pochváli aj spoluobčanom.

Náklad na prístavbu II. triedy sa zdal byť vysoký a preto navrhoval vl. komisár obce vystaviť úplne novú, 2 triednu ľudovú školu asi v prostredí obci (oproti kaplnke). Riad. školy darmo upozorňoval vl. komisára, že vyhladený obecný pozemok vôbec neni súci na stavbu školy a komisia ho neuzná. Skutočne, pozemok tento pri hasičskom sklade komisia dňa 9. apríla 1942 neuznala. Je nepochopiteľné, že keď sú plány na prístavbu druhej triedy už vypracované, schválené, chodí sa za podporou do Bratislavy, sa súčasne uvažuje o premiestnení, poťažne o novej stavbe školy na inom pozemku. Dnes je už samozrejmé, že takýmto jednaním sa prevedenie prístavby II. triedy nie len pretahuje, ale pri dnešných stúpajúcich cenách i náklad stále zvyšuje.

Min. škol. a nár. osvety koncom septembra 1942 povolilo našej obci Ks 100.000 – štát. príspevku na stavbu školy a Min. vnútra (rez. fond) koncom r. 1942 tiež Ks 100.000 – podpory. Následkom nedostatku materiálu a úhradu stav nákladu neprišlo ku stavbe v r. 1942.

Vonkajší stav školy hodne trpí odkladaním prístavby druhej triedy. Obec ťažko prevádza aj najsúrnejšie opravy. Strecha bola natoľko poškodená, že miestami už voda pretekala. Po viacerom dožadovaní a oznámení bola konečne opravená 18. júla. V aug. je už v niektorých domoch prevedené núťorné vedenie elektr. prúdu – v škole ešte nie. Na písomné požiadanie sa postará vl. komisár a v dňoch 24.-28. aug. už prevádzajú 2 montéri vnútorné vedenie. Zatým je postarané o vyčistenie školy a škol. rok je započatý oneskorene dňa 4. sept. Opravu, alebo zadováženie no-

vých kachiel do triedy žiadal riad. školy 17. júla, dňa 13. okt. boli kachle do opr. Odvezené a späť dodané až po zastavení vyučovania dňa 10. novembra, ako čiastočne opravené. Pravdu hovorí citát: „Dľa lásky ku škole poznáte občanov“.

1943

Za prítomnosti vl. komisára obce, ved. notára a riad. školy otvárajú sa dňa 24. marca 1943 v Nitre na Techn. oddel. župného úradu oferty na prístavbu a prestavbu našej školy. Nabídku podali: arch. Dolejš Ks 547.686'50 a arch. Bocian na Ks 516.205'25. Vysoká cena zarazila všetkých. Stavba neskôr bola zadaná arch. a staviteľovi Alojzovi Bocianovi v Nitre.

Po neprítomnosti v službe zas riadne vyučuje od 1. mája učiteľka Anna Muóciaková.

Dňa 13. októbra 1943 sa konečne vymeriava pozemok pod prístavbu školy a 15. októbra započatá práca s výkopom pre pivnicu. Stavba táto sa oddialovala od r. 1928 a pripadla teraz asi do najdrahšieho obdobia. Prevedenie stavby urugoval vl. komisár obce a ved. notár v Bratislave viackrát. Posledne bol riad. školy za svoje peniaze v Bratislave 10. februára na Minist. školstva a dňa 7. sept. na Min. školstva a v Min. dopravy a ver. prác, kde mu bolo sľúbené, že zadanie stavby bude hneď schválené. Už dňa 11. sept. došlo schválenie zadania stavby školy. Poradný spor obce na svojom zasadnutí 15. sept. 1943 sa usniesol vykonať požičku 100.000 Ks na úhradu celého stavebného nákladu na školu Ks 550.229'15. Prvú tehlu na stavbu priviezli ešte dňa 28. júna. Po vyhotovení základov začali murovať 8. novembra a do 23. decembra dokončili aj rímsu na stavbe, len škoda, že nemohli aj stavbu prikryť, lebo staviteľ nedostal potrebné drevo na krov. Dňa 2. decembra dostalo 11 robotníkov „glajchové“ od riad. školy (vypíť a malé pohostenie) a obec 4. decembra dala vypíť robotníkom. Počasie na prevedenie stavby bolo veľmi dobré a pri mraze najviac 5 stupňov sa pracovalo do 23. decembra 1943.

Dňa 3. decembra muselo byť vyučovanie zastavené, lebo nemá kto popíliť a porúbať drevo pre školu. Konečne obec dala jeden voz dreva odviezť do Ašakerte a tam ho popíliť. 6. decembra sa zas riadne vyučuje a ďalšie drevo dala obec popíliť už tu na dvore cirkuláry dovezenom z Ašakerte. (Kábelová prípojka bola pripravená na stĺp elektr. vedenia)

1944

Na prístavbe školy sa v tomto roku pokračuje. Už koncom jan. dovážajú tehlu, v marci drevo. Dňa 13. apríla započali robiť krov. Práce boli neraz prerušené. 19. júna bolo vyučovanie zastavené, lebo prerážali nový vchod do starej triedy a dopln. elektr. vedenia. Dňa 24. sept. bola prístavba a prestavba odovzdaná obci a 27. okt. sa započalo vyučovanie.

Slávnostné otváranie bolo na „hody“ 29. okt. 944. Prítomní boli: A. Marko, škôldozorca, A. Bocian, staviteľ, J. Malinovský, notár L. Záthurecký, ev. dekan, učители: A. Zvalo zo Sily, J. Dubovský z Ašakerti, starosta obce a vyše 50 občanov. Na slávnosti prehovoril starosta obce, škôldozorca, ved. notár a riad. školy. Žiaci mali medzi jednotl. bodmi básničky. Na slávnosť bol pozvaný starostom obce aj r. k. farár, ktorý bol súčasne aj preds. škol. výboru našej školy. Odoprel posvätiť školu a na slávnosť nedošiel. Ohľadom pohostenia bolo viac dohadovačiek a konečne obec rozhodla, že nepohostí nikoho. Ona prevzala prístavbu a bolo to jej povinnosťou už i tým viac, že sa slávnosť konala na hody. Pohostenie uhradil z vlastn. prostriedkov riad. školy.

V dňoch 21. nov. – 2. dec. stavia sa ešte nové lešenie, dávajú sa odkvapové rúry a staré opravujú a barvia. Nové zariadenie pre školu dodal stolár Karol Dolný z Ašakerte 19. dec. a 23. dec.

Konečne po 15 rokoch dočkala sa škola prístavby druhej triedy a zaniklo striedavé vyučovanie.

Výučba r. k. nábož.

Výučbu r. k. náboženstva na tunajšej škole obstaráva p. r. k. farár z Ašakerte. V škol. r. 1938/39 na požiadanie p. farára Kántora vyučovanie nábož. prevzal riad. školy, ale len v I. triede. Po príchode nového p. farára a na jeho odporúčanie bola poverená výučbou r. k. náboženstva roľníčka Katarína Cintulová, ktorá 28. okt. tž aj učila. (Č. 301/42 riad. školy). Naša škola jestvuje od r. 1911, ale tu roľníčka ešte nikdy nevyučovala. Predpokladám, že z pedagogického stanoviska je nemožné, aby v XX. Storočí vyučovala na škole náboženstvo jednoduchá roľníčka, ktorá nadobudla dosť málo vedomostí v ľudovej škole v čase, keď ju ešte ona navštevovala. Pán farár učí týždenne 2-3 hodiny a ona 1-2 h. (Poznámka: Riad. školy vraj nemôže vyučovať, lebo ako r. k. má za manželku ev. a. v.)

Obecná knižnica

V budove št. ľudovej školy je umiestnená obecná knižnica v ktorej sú zábavné a poučné knihy. Na knižnicu je zaistené v obecnom rozpočte ročne Kč 300 – 350. Knihy si vypožičiava 20 – 30 čitateľov hlavne cez zimu. Predtým sa platil nejaký poplatok i za vypožičané knihy, teraz sa však neplatí nič. (Ako prevzal knižnicu Ignác Muóciak).

Kostoly

Katolíci a evanjelíci skoro vždy chodievali do kostola v Ašakeri. V r. 1839 bol r. k. kostol v Ašakeri v zlom stave a preto sa bohoslužby konali v tunajšej kaplnke (ktorá bola na dnešnom cintoríne). R. 1841 vystavili na Ašakeri nový kostol niže dnešného. Keď i tento nebol spôsobilý k bohoslužbám, zas veriaci chodili do tunajšej kaplnky (už dneskajšej). V r. 1907 – 9 bol vystavený v Ašakeri pekný, veľkolepý chrám, ktorý je s ďaleko viditeľný.

Kaplnka

V r. 1780 patrila obec k farnosti v Lukáčovciach. Prvá kaplnka bola na pôde dnešného cintorína. Mala pri sebe aj cintorín. Bola

Kaplnka sv. Cyrila a Metoda je z roku 1889

vystavená z pálených tehál, 3 siahly dlhá, 1 siaha široká a 4 siahly vysoká. Pokrytá bola šindlom, nad oltárom bola vežička zo 4 oblôčkami. Kaplnka bola vystavená za Juraja Tőrogha, ktorý bol farárom v Lukáčovciach od r. 1722 – 1747. Kaplička bola opravovaná r. 1777 za lukáč. farára Gašpara Dávida. V kaplnke bývaly bohoslužby na Všetechsvätých, kedy bola kázeň, sv. omša a odpol. litánie. (Canonika visitatio, 24. máj 1780, str. 189- Lukáčovce).

Nová, dnešná kaplnka, bola vystavená v r. 1889. Tehly zo starej kaplnky a zvonice (ktorá bola tam, kde je dnes ev. zvonica) sa použili k stavbe novej kaplnky. Dovozy materiálu a ručnú prácu obstarali veriaci zdroma. Zvon zo zvonice bol umiestnený na vežu kaplnky. Cez svetovú vojnu (asi r. 1915) zobrali 1 zvon a 1 bol ponechaný. Keď si v Ašakerti zadovážili r. k. nový zvon (r. 1932), tak tunajší veriaci odkúpili 1 zvon z r. k. kostola. Kaplnka má aj rolu (vyšie 7 ½ uh. jutra) na Gáborkách, ktorá sa dáva do prenájmu. Bohoslužby sa tu pravidelne konali len vtedy, keď v Ašakerti nemali súčasne kostola. Omša tu bývala len na hody a keď niekto zomrel. Cez pôst sa odbavovali modlitby večer až do r. 1938. V roku 1924 bol obnovený oltár, chór a lavice a za ašakert. Farára Čulláka bola prevedená i vonkajšia oprava.

Ev. zvonica

Naši spoluobčania ev. a. v. vlastným nákladom vystavili si „Na dedine“ zvoncu, ktorá je z pálených tehál a eternitom pokrytá. Slávnostná posviacka bol 30. októbra 1932 za prítomnosti ev. a. v. dekana z Ašakerte Ladislava Záthureckého.

Nový p. farár

Napriek žalobám proti riad. školy – nebol on preložený ani do „pensie“ poslaný, ale p. farár Eugen Kántor bol daný na odpočinok dňom 1. júla 1942 a jeho miesto zaujal p. farár Rudolf Brunclík. Pán Boh je nie náhlivý, ale pamätlivý.

Vyšetrovanie žiakov dľa náboženstva bolo tiež nepotrebné, lebo presné udania riad. školy nemohly byť podvrátené neoprávnenými a nepresnými žalobami p. E. Kántora a nemohlo byť zmenené ani znenie zákona.

Nabudúce vám prinesieme prehľad katastrof a nešťastí, ktoré postihli našu obec.

Eva Ballová Mikušková

Prvé sväté prijímanie v našej farnosti

Foto: Lukáš Fábry

Zo života v našej základnej škole

Pátranie po minulosti svojho rodu

Azda každý človek v živote premýšľal o svojich predkoch. Hľadal informácie o svojom pôvode – odkiaľ prišli jeho rodinní príslušníci a ako žili. Na lepšie spoznávanie minulosti svojej rodiny si ľudia vytvárali rodokmene. I v dnešnej dobe sú ľudia, ktorí spisujú všetkých svojich príbuzných, ku ktorým sa vedia aj vďaka úradným zázpisom dopátrať a vytvárajú si tak historický prehľad svojej rodiny, rodu. V minulosti si rodokmeň maľovali v podobe fantastického stromu. Na jeho konároch namiesto listov boli mená príslušníkov rodu a mnohokrát i významné rodinné udalosti. Piataci sa pustili tiež do pátrania po svojich predkoch a nájdené informácie spracovali do krásnych rodokmeňov, ktoré pripomínali stredoveké listiny. Voľné miesta vyplnili rodinnými erbmi, ktoré si pre svoje rodiny navrhli. Listinu opatrili i visiacou pečatou. Svojou šikovnosťou a zameraním si vytvorili pekný historický prehľad o svojich predkoch a do svojej triedy i peknú výzdobu dýchajúcu históriou.

Návšteva výstavy o M. R. Štefánikovi a kozmonautika

V znamení prebúdajúcej sa prírody a vlády jari, obdobia, kedy sa pomaličky rozbiehajú naše potulky za históriou, sme sa vybrali na výstavu venovanú významnej osobnosti slovenskej vedy a politiky – M. R. Štefánikovi. Súčasťou tejto výstavy bol i svet kozmonautiky a dobývania vesmíru človekom. Výstava bola inštalovaná v kaštieli, takže náklady spojené s cestovaním sa rovnali nule. Zato informácií na množstve banerov bolo neúrekom. Najskôr sme sa venovali Štefánikovi, jeho krátkemu, no veľmi plodnému životu. Jeho život sme prešli od detstva, cez cestu za vzdelaním, spomenuli sme si jeho vojenskú a politickú kariéru, až sme sa dostali k predčasnej smrti tohto významného

Slováka a jedného zo zakladateľov 1. Československej republiky. Potom už naše kroky viedli do hĺbín vesmíru, k prvým priekopníkom vesmírnych letov. Spoznali sme vesmírne projekty bývalého ZSSR i USA i osudy prvých ľudí, ktorým sa podarilo opustiť našu planétu. Odhodlanie a statočnosť týchto ľudí nám umožnili snívať o takých veciach, akými sú základne na Mesiaci, vesmírna turistika a cesta na červenú planétu – Mars. Po vzhliadnutí výstavy sa žiaci rozdelili do pracovných skupín a vo vedomostnom kvíze si mohli preveriť svoje novonadobudnuté vedomosti. Darilo sa im dobre, no víťazom mohlo byť len jedno družstvo. Prvenstvo z vedomostného kvízu si odniesli piataci, ktorých potešila sladká odmena i upomienkové predmety.

Janko Hraško

Kto by nepoznal krásnu rozprávku o Janíčkovi, ktorý bol ako hrášok veľký, no svojimi skutkami mnohokrát prekonal i najsilnejšieho z najsilnejších. Na hodinách čítania sme sa vrátili k nádherným rozprávkovým príbehom. Prečítali sme si príbeh Janka Hraška, porozprávali sme sa o tomto maličkom silákoví aj o jeho dobrodružstvách. Nejaké to šibalstvo, ktoré mohol spáchať, sme mu ešte vymysleli, aby sa jeho príbeh rýchlejšie šírili. Keď sme tak nášho rozprávkového hrdinu dôkladne prevetrali, pustili sme sa do tvorby ilustrácií. Tie výjavy z rozprávky, ktoré sme si najlepšie zapamätali, sme potom premenili na krásne obrázky zachytávajúce Janka Hraška na všetky spôsoby. Našími obrázkami sme zaplnili nástenku na chodbe, aby aj ostatní na Janka Hraška, siláka veľkého ako hrášok, nezabudli.

Kroj – kultúrny odkaz našich predkov

Kroj alebo ľudový odev označoval oblečenie ľudu žijúceho na dedinách, ktorý sa v minulosti zaoberal prevažne roľníctvom a pastierstvom. Na vznik a vývoj kroja vplývali najmä domáce suroviny, druh práce a zamestnania, spoločenská a triedna príslušnosť, náboženstvo a svetonázor, styk s cudzinou a s historickou módou vyšších spoločenských vrstiev. Okrem toho naň pôsobili i spoločenské funkcie – odlišoval sa odev pracovný, sviatočný, obradový i na iné príležitosti. Význam mali aj biologické znaky, príslušnosť k pohlaviu, vek, rodinný stav a zadenie do rodiny. Spojitosť viacerých faktorov vplývala aj na postupné utváranie krajových charakteristík kroja.

Šiestaci na regionálnej výchove vypracovali spoločný projekt zameraný na pestrosť a rozmanitosť slovenských ľudových krojov. Na mape Slovenska s vyznačenými regiónmi postupne pribúdali pestrofarebné kroje. Úlohou každého šiestaka bolo vytvoriť postavičku muža a ženy v kroji typickom pre zvolený región. Výsledkom spoločného projektu šiestakov bola pútavá 3D mapa Slovenska venovaná ľudovým krojom.

Historický 3D prehľad ľudských obydlií

Šikovnosť a zanieťenie našim piatakom veru nechýba. No v tomto prípade je nutné pochváliť aj ich rodičov, ktorí pomohli s tvorbou projektov. Na hodine dejepisu sme mali tému, ktorá bola venovaná ľudským obydliam. Postupne sme si prešli jednotlivými typmi príbytkov, ktoré si človek vytváral v snahe chrániť sa pred nepohodou počas i predátormi. V našom putovaní sme sa dostali až do súčasnosti a k súčasným tren-

dom v budovaní príbytkov. Záver tejto témy tvorilo video o budúcnosti našich miest a dedín, ktoré zobrazovalo budúcnosť bývania a rôzne výdobytky techniky. Moderné mestá siahajúce do oblakov, energeticky nenáročné budovy s kopou zelene ako pripomienkou na životné prostredie, ktoré si človek takmer úplne zničil. Zhmotneným výsledkom tejto témy na vyučovaní boli úžasné stavby, ktoré sa začali v triede zhromažďovať ako huby po daždi. Praveké chatrče, drevené domce, koliby, rodinné domčeky i vízie o bývaní v budúcnosti, to všetko sa stalo súčasťou historického 3D pohľadu na ľudské obydliá.

Ordinačné hodiny v Detskom zdravotnom stredisku počas letných prázdnin 2018

od 2. 7. 2017 do 13. 7. 2018 sa ordinuje v DZS nasledovne:

od 30. 7. 2018 do 10. 8. 2018 sa ordinuje v DZS nasledovne:

P: 7 ⁰⁰ - 9 ⁰⁰ Nové Sady	10 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰ Výčapy - Opatovce
U: 7 ⁰⁰ - 9 ⁰⁰ Čakajovce	10 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰ Výčapy - Opatovce
S: 7 ⁰⁰ - 9 ⁰⁰ Nové Sady	10 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰ Výčapy - Opatovce
Š: 7 ⁰⁰ - 9 ⁰⁰ Čakajovce	10 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰ Výčapy - Opatovce
P: 7 ⁰⁰ - 9 ⁰⁰ Nové Sady	10 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰ Výčapy - Opatovce

od 16. 7. 2018 do 27. 7. 2018 sa ordinuje v DZS Čakajovce nasledovne:

od 13. 8. 2018 do 24. 8. 2018 sa ordinuje v DZS Čakajovce nasledovne:

P: 10 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰
U: 10 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰
S: 10 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰
Š: 10 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰
P: 10 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰

od 27. 8. 2018 do 31. 8. 2018 sa ordinuje nasledovne:

P: 7 ⁰⁰ - 9 ⁰⁰ Čakajovce	10 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰ Nové Sady
U: 7 ⁰⁰ - 11 ⁰⁰ Čakajovce	
Š: 7 ⁰⁰ - 10 ⁰⁰ Čakajovce	
P: 7 ⁰⁰ - 9 ⁰⁰ Nové Sady	10 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰ Čakajovce

Tel.č.: DZS Čakajovce 037/7793167
DZS Nové Sady 037/7793167
DZS Výčapy-Opatovce 037/7795048

Výlet dôchodcov na kúpalisko do Poľného Kesova

V stredu 2. mája sa skvelá partia dôchodcov z našej obce vybrala na kúpalisko do Poľného Kesova. Výlet zorganizoval a autobus zabezpečil obecný úrad.

Na kúpalisko sa vydalo 18 dôchodcov, ktorí si kúpanie v bazénoch a vo vírivke náramne užívali. Vďaka obecnému úradu za zabezpečenie dopravy mikrobusedom a dúfam, že taký spoločný výlet sa v budúcnosti uskutoční opäť.

Marta Mikušková

Okresné športové hry seniorov Nitrianskeho okresu

sa uskutočnili v parku obce Ivanka pri Nitre dňa 11. júna 2018 pod záštitou starostu obce Bc. Ľuboša Gála s finančnou podporou Nitrianskeho samosprávneho kraja. Za Zo JD Čab sa športových hier zúčastnili G. Hajduchová, S. Hajduch, D. Vaxman-ská, Z. Brezniaková.

Seniori súťažili v disciplínach:

ženy

beh na 60m

hod váľkom

hod granátom na cieľ

streľba zo vzduchovky

hod guľou/3kg/

muži

beh na 100m

hod granátom na cieľ

hod guľou/4kg/

kop na malú bránku cez prekážku

streľba zo vzduchovky

Súťaže mali dobrú úroveň a priniesli zaujímavé aj úsmevné momenty. Naša skupinka ukázala pekné výsledky. Vďaka priaznivému počasiu, ale aj chládku z obrovských stromov mali súťaž priaznivý ohlas a seniori sa tešili aj zo vzájomných stretnutí a z kvalitného občerstvenia. OŠH sa vydarili, veď o tom hovorí aj účasť asi 190 seniorov. Vzájomne nás potešilo stretnutie aj s našimi priateľmi s Nových Sádov.

Ďakujeme našej predsedníčke Gabike Hajduchovej za organizovanie športovej súťaže, za jej úsmev a povzbudzovanie.

Z. Brezniaková

Daliman

Stavebná a reklamná firma

- Zámkové dlažby
- Ploty
- Sadrokartón
- Rekonštrukcie
- Výkopové práce
- Stavebné práce

- Minibáger
- Odvoz odpadu
- Kanalizačné prípojky
- Stavby domov
- Reklama a dizajn

poradenstvo - návrh - realizácia

NR - 0911 462 752

www.daliman.sk
www.vykopeme.eu

Minikáry sa opäť vrátili na Šuriansky kopec

Aj po roku pauzy sme sa vrátili späť na Šuriansky kopec. Pretek minikár, ktoré sa konali v dňoch 12. až 13. mája 2018. Jaz-

dilo sa 2. kolo Majstrovstiev Slovenska a Slovenského pohára. Týchto pretekov sa zúčastnilo celkovo 50 jazdcov. Ako aj po minulé roky prišli súperiť aj pretekári zo susedných Čiech, ktorí sa pre príjemné prostredie a dobrú atmosféru radi vracajú do našich končín.

Našu obec opäť reprezentovali Lukáš a Veronika Marečkovci, tentokrát už obaja v tej najťažšej, čo sa týka súperov, v kategórii M5. V sobotu sa jazdilo 2. kolo pretekov Majstrovstiev Slovenska, ktorého súčasťou bola aj súťaž o pohár starostky obce Čab. Náš reprezentant Lukáš nenechal pohár pre súperov a v sobotu obsadil prvé miesto a tým si zabezpečil plný bodový zisk do konečného hodnotenia.

Pohár starostky obce Čab odovzdával v zastúpení poslanec obecného zastupiteľstva Peter Vranka, ktorý bol hrdý na skvelé výsledky našich domácich pretekárov a Lukášovi poprial veľa úspechov a nech naďalej reprezentuje našu obec. Veronika obsadila 4. miesto, kde ako jediné dievča súperilo s chalanmi.

V nedeľu Lukáš obsadil prvé miesto a tým si odniesol ďalší pohár. Veronike nechýbalo veľa, aby sa aj ona pokúsila o umiestnenie na stupni víťazov.

Vďaka priaznivému počasiu sa preteky vydarili a ničím nezaostali za predošlými ročníkmi. Aj vďaka obetavým ľuďom a ich pomoci mali preteky znova veľký úspech. Diváci sa mali možnosť zoznámiť s týmto menej známym športom, sledovať výkony pretekárov, dokonca mladších ako 5 rokov a po ukončení pretekov mali možnosť si tento šport skúsiť aj na vlastnej koži neskúsení jazdci.

Ďakujeme všetkým, ktorí nás prišli podporiť a veríme, že sa preteky na Šurianskom kopci stanú tradíciou a počet divákov ako aj pretekárov bude len a len narastať.

STAVANIE MÁJA

Stavanie mája patrí v našej obci k tradičnej udalosti. Tento rok nebol výnimkou a tak sme sa v pondelok 30. apríla krátko pred osemnástou hodinou všetci stretli v športovom areáli. Prípravy sme zahájili už cez víkend, kedy sme doviezli strom a drevo. Prípravy pokračovali v pondelok, strom sme dôkladne očistili od kôry, vykopali sme jamu, pripravili sme drevo na opekačku. Očistený strom sme priniesli k pripravenej jame. Nasledovalo pripevnenie vršáku. Na upevnený „vršák“ potom deti priviazali farebné stuhy. Máj už bol pripravený. Krátko po osemnástej hodine sa mládenci postavali okolo mája a za pomoci lán, rebríkov a svalov sa pustili do stavania. Netrvalo dlho a máj

sa už hrdlo týčil nad športovým areálom. Nasledovala tradičná opekačka, pri ktorej si všetci pochutili na špekačkách. Ešte dlho po zotmení to pod májom žilo, niektorý z nás strážili máj až do bieleho rána.

P. Vranka

Nadišiel čas na turistiku

Po zime sme sa takmer hneď dostali do pekného letného počasia, čo sme využili na naštartovanie turistickej sezóny v apríli stretnutím pri našej rozhľadni v rámci tretieho výročia jej uvedenia do prevádzky. Počasie sa vydarilo /až na ten tradičný jarný vietor/, čo sa odzrkadlilo na návštevnosti tohto podujatia. Zišlo sa nás tam okolo sto milovníkov prírody z rôznych lokalít a pri dobrom gulášu, ktorý tradične pripravuje starosta zo Zbehov so svojimi pomocníkmi sme sa podelili o zážitky z minulej sezóny a zároveň kuli plány do budúcnosti.

Jedenásť našich členov nezaháľalo a prihlásilo sa k plneniu programu „100 jarných kilometrov“ čo už v predstihu splnili a niektorí aj výrazne prekročili. Jednotlivé skupiny vykonali už v tomto období množstvo turistických akcií, z ktorých spomeniem iba jednu, ktorej sa nás zúčastnilo šesťnásť členov. Začiatkom júna sme sa stretli v Slovenskom raji na Dedinkách pri priehrade Palcanská Maša. V príjemnom prostredí sme vykonali niekoľko zaujímavých a aj výkonnostne zodpovedajúcich túr. Prešli sme krásnou a zároveň aj najdlhšou roklinou Slovenského raja Veľký Sokol. Zdolali sme aj náročný výstup na Kráľovu hoľu, Havraniu skalú a tiež Zejmarskú roklinu. Počas výstupov nás pohánali aj búrky, pred ktorými sa nám vždy podarilo uniknúť. Pri odchode sme si povedali, že sa tam ešte musíme vrátiť a zdoľať to, čo sa nám doteraz nepodarilo a čo sme nestihli.

V posledných augustových dňoch máme naplánovanú návštevu Vrátnej doliny v Malej Fatre. Dúfame, že sa nám počasie vydará a na svoje si príde aj mladá generácia, ktorú postupne zapájame do tajov prírody a jej nezastupiteľného miesta v našom každodennom živote.

Vážení návštevníci rozhľadne,

práve v týchto dňoch bola pri rozhľadni osadená tabuľa so zásadami správania sa v týchto priestoroch. Toto miesto veľmi často navštevujú mladi ľudia pri rôznych príležitostiach, pri ktorých sa občerstvujú a zanechávajú po sebe množstvo odpadkov. Aj napriek tomu, že tieto umiestňujú /až na niektoré výnimky/, do odpadových košov tam umiestnených je potrebné, aby si všetky odpadky po sebe upratili a tiež si ich aj vzali so sebou. Takto je to zaužívané všade. Každý turista, alebo návštevník rozhľadní sa takto správa a nespôsobuje tým problémy pri ich správaní. Spolu s Občianskym združením Radošinka veríme, že to všetci pochopíte a budete sa v prírode správať tak, aby ste tým nikomu nespôsobovali nepríjemnosti.

Predseda KST RADOŠINKA, L.Mellen

Dedinky a priehrada Palcanská Maša

3. výročie výstavby rozhľadne

Zejmarská roklina

Prahou očarení, šťastím unavení...

Tak vypadávali na konečnej v Nitre z autobusu do náručí svojich mám a tatov deviatci zo Základnej školy v Nových Sadoch. Ktorý z nich by bol uveril, koľko zázrakov sa dá zažiť počas štyroch zdanlivo obyčajných dní !?

Úvítanie popoludní prvého dňa na pražskom autobusovom nádraží Florenc bolo dusné, prvá električka cudzia a tesná, ale hotelová recepcia bola pre svojich očakávaných a vítaných hostí plná ochoty a úprimnej radosti z ich príchodu. To sme si vyslúžili v minulých rokoch a tohtoroční deviatci nechceli na tom nič meniť. Hneď sa skamarátili s pokojskou Mášou a ubytovaniu nebolo čo vytknúť. Ale ani našim deviatkom za správanie na izbách či pri raňajkách a večeri v hotelovej sále. Tradícia vážených a vrele vítaných hostí tak zostala neporušená, naopak, recepcia sa o našich deťoch vyjadrovala s nefalšovaným obdivom. A keď sa k nim pridal aj majiteľ susednej reštaurácie, kde nám pred odchodom domov nachystali skvelý obed, a verejne sa deťom poďakoval za správanie, jeden zázrak bol dovŕšený.

Tie ďalšie sa diali pri potulkách Prahou a jej okolím. Obávané neznámo - pražské metro bolo záhadou len po stanicu Nádraží Veleslavín. Odvtedy bolo naším pomocníkom pri presune krížom-krážom po Prahe. Tiež to boli električky a autobusy, ba i vlak. Tak sme boli v Lidiciach i na Karlštejne. V Lidiciach všetci uverili, že tu plače tráva na miestach, kde sa kedysi hrávali deti, ktoré navždy skameneli v súsoší na svahu. Očami, ktorých výrazy nemožno opísať, sa budú navždy nemo dívať na svoju rodnú dedinku, ktorá padla za obeť zvrhlej fašistickej genocíde začiatkom júna 1942 ako odplata za atentát na ríšskeho protektora Reinharda Heydricha. Pocity, ktoré vami lomcujú na jednom z najpamätnejších miest našej spoločnej novodobej histórie, v krypte Kostela svätého Cyrila a Metoděja v Prahe na Resslovej ulici, kde prežívali svoje posledné hodiny parašutisti Slovák Jozef Gabčík, Čech Ján Kubiš a päť ďalších mladých hrdinov, ktorí atentát zrealizovali a zaplatili životom, slovami tiež nevystihnute.

Karel IV. z rodu Luxemburgovcov, ktorého sme navštívili v Múzeu voskových figurín v Celetnej ulici, nám ponúkol na obdiv viacero zázrakov, ktoré pre nás v Prahe a okolí zanechal. Chrám sv. Víta na Pražskom hrade, Karlov most i Karlštejn. Do dedinky v podhradí nás dopravil pohodlný vlak, ale na hrad sme to museli vyšľapať. Nádvorie sa ako vždy hmýrilo nedočkavými turistami, ale my sme dali prednosť objavovaniu prírodných zázrakov v širšom okolí Karlštejna. Osviežili sme sa v priezračnej vode bývalého vápencového lomu Malá Amerika, pofotili vo výhladoch

lomu Mexiko, kde v nedávnej minulosti kruto zaobchádzali s politickými väzňami, aby sme vzápätí v úžase zastali na vyhládke nad lomom Veľká Amerika, ktorý môže smelo konkurovať Grand Canyonu v USA. Večer však výhľad z televíznej veže na Žižkově na večernú Prahu bol jedinečný a bol pre nás zážitkom bez konkurencie.

Pražská ZOO bola na MDD plná detí, bolo ich tam viac než zvierat, ktorým čistili bazény a výbehy, a tak sme nachádzali iba tabule s ospravedlnením. Najviac nás mrzeli neprítomné tulene. Ani policajti, ktorí mali deťom ponúkať atrakcie, neboli veľmi na dohľad, a keď sa k tomu na obed pridala búrka, tak sme naozaj odtiaľ utekali, ako sme vládali k najbližšiemu autobusu. Kvôli búrke odvolali na Pražskom hrade hradnú stráž, preto sme sa na ceremoniiál výmeny hradnej stráže museli ráno znova vrátiť. Ešte že sme to ráno mali k dobru. K pozitívam MDD však patrila návšteva pani učiteľky triednej, s ktorou sme sa prešli okrem iného aj k Múru Johna Lennona na Kampe, kde sme potom tajuplnou prechádzkou trávili posledný večer a užívali si aj nočné vltavské nábrevie so všetkými zázrakmi, ktoré ponúka. Každý návštevník Prahy si tam tie svoje nájde a zostanú mu navždy v srdci.

Súčasná Praha však usilovne chystá oslavy storočnice vzniku nášho spoločného štátu, ktorého stránky sú už síce dopísané, ale spolupatričnosť stále cítite na každom kroku. Mnohé symboly Prahy sa tak cudne zahalili, aby skryli usilovných majstrov, ktorí im na koniec októbra chystajú slávnostnú premiéru nanovo zrekonštruovanej nádhery. Národné múzeum nad Václavákom sa už síce pomaly zo zásteny vyzlieka, jeho čiastočne odhalený nový vzhľad sme si vychutnali, zato orloj je ešte pyšne zastretý a jedinečné divadlo nám nedoprial.

K zázrakom posledného, štvrtého dňa určite patrila Vyšehrad. Majestátno ticho Českého národného cintorína s veľikánmi českých dejín a kultúry, veľkolepý chrám, kde sa schádzali svadobní hostia na blížiaci sa obrad. Nevesty sme sa ale nedočkali. Fascinovali nás výhľady na Prahu, veľkolepý pokoj rozľahlého parku s lavičkami na oddych a rozjímanie. A zhodnotenie výletu. Najväčšou výhrou podľa deviatkov bolo vzájomné zblíženie sa a poznanie, že im tie štyri spoločne strávené dni zaplnili myseľ i srdcia zážitkami, ktoré im ako spomienky budú natrvalo patriť a vracat sa vždy, keď ich premôže nostalgia za vytrácajúcim sa detstvom. A o tento zázrak sa žiadny deviatok určite nebude chcieť pripraviť ani v budúcnosti. V Základnej škole v Nových Sadoch je pre nich Praha zarezervovaná... PaedDr. Edita Tisovská

Novinky z materskej školy

Teplé dni priniesli do našej materskej školy rôzne zaujímavé aktivity. V apríli nás navštívil žonglér, ktorý nám ukázal rôzne triky, ktoré sme si mohli aj my vyskúšať. Bola to veľká zábava, pretože sme si okrem žonglovania vyskúšali aj iné zaujímavé veci. Zábavu však vystriedali školácke povinnosti, pretože deti z triedy Včielok navštívili prvákov zo základnej školy v Nových Sadoch. Deti mali možnosť zažiť naozajstné vyučovanie. Potom sme absolvovali zápis do prvého ročníka a opäť sme sa mohli venovať zábavnejším činnostiam ☺.

V máji sa s aktivitami v našej materskej škole akoby roztrhlo vrece. Najprv sme u nás v škôlke oslávili Deň detskej knihy čítaním rozprávok, výrobou záložiek do knihy a hrou divadla. Potom sme potešili srdiečka našich mamičiek vystúpením ku Dňu matiek, ktoré sme poctivo nacvičovali každý deň, aby sme našim mamičkám ukázali ako veľmi ich ľúbime.

10. mája konečne nadišiel dlho očakávaný deň – navštívili sme Nitriansky hrad. Poprechádzali sme sa v podhradí, poobzerali sme si sochu Kniežaťa Pribinu a Corgoňa, ktorého sme aj chytili za palec, aby sme boli šťastní a silní. Dozvedeli sme sa zaujímavé veci o histórii nášho hradu a po ceste z hradu sme objavili tajnú cestu.

V máji nás na ihrisku v Čabe navštívili hasiči, ktorí nám ukazovali auto a mohli sme si vyskúšať ako sa hasí. Tiež k nám

prišli aj policajti so psíkmi, ktorí nám predviedli ako prebieha policajný výcvik psov. Psíka sme tiež mohli pohladkať. Koniec mesiaca sme strávili hraním sa v mestskom parku v Nitre, kde sme vyskúšali všetky preliezačky a našli sme aj cestu z bludiska.

Mesiac jún sme začali návštevou vojenských kasární, kde mali pre nás vojaci ku Dňu detí pripravené rôzne ukážky práce aj vojenských áut.

V polovici júna nás čakal týždeň plný aktivít. V pondelok sme si zmierali sily v olympijských súťažiach v prekážkovom behu, v skoku do piesku a v hode loptou. Na ďalší deň sme absolvovali dlho očakávaný koncoročný výlet. Navštívili sme Minifarmu v Lubinej, kde sme mohli zvieratká nielen pohladkať a nakrmiť, ale mohli sme sa aj povozit' na poníkovi. Týždeň sme uzavreli oslavou Dňa otcov. Súťažili sme s našimi oteckami v rôznych rozprávkových súťažiach a veľmi sme si to užili.

Posledná akcia sa uskutočnila v posledný deň školského roka, kedy sme sa rozlúčili s predškolákmi. Popriali sme im veľa úspechov v škole a v školáckom živote. Teraz sa už môžeme spokojne vybrať na prázdniny a užít si leto plné zážitkov ☺.

Touto cestou by sme chceli poďakovať rodičom, obci a firme BOURBON Automotive Plastics Nitra s.r.o. za celoročnú pomoc a podporu a kvetinárstvu Lenky Staňovej, ktorá nám venovala cukríky.

Kolektív MŠ

Deň detí

V sobotu 9. júna sme oslavovali v Čabe Deň detí. V športovom areáli sa o 15.30 hod. začalo podujatie kde bolo pre deti pripravené divadelné predstavenie Divadla pod balkónom s názvom Fónka a Tónka z Gramofónie, ukážky jazdenia policajných koní, detská diskotéka, občerstvenie. Deti sa mohli zapájať do pesničkového divadla Tónky a Fónky a niektoré si to skutočne užívali. So zatajeným dychom sledovali akciu prevažne ženského policajného tímu (tri so štyroch strážcov zákona boli totiž policajtky) a ich štvornohých priateľov a pomocníkov. Pre deti bola tiež pripravená diskotéka kde sa zvrátili v rytme ponúkaných piesní, mali si možnosť pripíť detským šampanským a tiež opiecť špekáčky. Zároveň sa uskutočnilo slávnostné otvorenie hracích a

iných prvkov, ktoré boli zakúpené v rámci projektu „Rozhýbme sa v športovom areáli“, podporenom Nadáciou COOP Jednota ako šach, človeče nehnevaj sa, kolky, lavičky a pitná fontána. Všetkým Vám ďakujeme za to, že ste nakupovali práve v COOP Jednote v Čabe a tak svojim hlasom prispeli k možnosti uskutočniť tento projekt. Bez čoho by sme nemali krajší a zaujímavejší športový areál.

Ďakujeme tiež všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na príprave a realizácii príjemného sobotného popoludnia a tešíme sa na ďalší Deň detí v Čabe. Poďakovanie patrí aj Kvetinárstvu Lenka Staňová za sponzorský dar pre deti.

Miroslava Lišková, poslankyňa obecného zastupiteľstva

ČAROVANIE S VAREŠKOU

Makovo - tvarohový koláč

Potrebuje:

Cesto: 400g hladká múka, 120g práškový cukor, 250g Hera (maslo), 3 vajcia

Tvarohová náplň: 500g jemného tvarohu, 100g práškový cukor, 1 vanilka, 2 vajcia

Maková náplň: 300ml mlieko, 120g práškový cukor, 300g mletý mak, citrónová kôra, kávová lyžička škorice

Posýpka: 70g hrubá múka, 70g kryštálový cukor, 70g Hera (maslo)

Postup:

Cesto: Zmiešame múku, cukor, pokrájanú Heru a vajcia na cesto a necháme asi 30 min. odpočívať v chladničke

Tvarohová náplň: Rozmiešame tvaroh, cukor, vanilku a vajcia

Maková náplň: Zmiešame mak s cukrom a mliekom a necháme prejsť varom. Potom odstavíme z ohňa a pridáme citrónovú kôru a škoricu.

Odležané cesto vyvalkáme na plát a dáme na plech vyložený papierom na pečenie. Na plát cesta dáme makovú a potom tvarohovú náplň. Navrch nasypeme posýpku. Pečieme na 175 stupňoch asi 35 minút. Dobrú chuť!

Dominika Bálašová

Marhuľový koláč

Potrebuje:

Cesto: 3 šálky polohrubej múky, 1,5 šálky bieleho kefiru/cmaru, 1 šálka kryštálového cukru, 3/4 šálky oleja, 3 vajcia, 1 prášok do pečiva, ovocie,

Posýpka: 150g masla, 170g polohrubej múky, 170g kryštálového cukru

Postup:

Polohrubú múku, kefir, kryštálový cukor, olej, vajcia a prášok do pečiva zmiešať, naliať na plech, na vrch poukladať ovocie /marhule/, nasypať posýpku. Upečiť na 180 stupňoch asi 20 minút.

Dominika Bálašová

TVORÍME V LETE Z BETÓNU

Betónové dekorácie nielen na záhradu

Potrebuje suchý betón, vodu, plastové nádoby, misky, mikroténové sáčky, gumené rukavice, kus látky alebo starú handry, záleží od druhu dekorácie.

Postup betón zarobíme podľa návodu, ak chceme zhotoviť nádobu na kvety potrebujeme dve plastové nádoby podľa toho aký tvar má mať naša betónová nádoba. Do väčšej misky zalejeme betónovú hmotu do 2/3 a potom do hmoty vtlačíme menšiu nádobu. Počkáme kým betón stvrdne a opatrne odstránime plastovú nádobu. Povrch betónovej nádoby môžeme ešte dozdobiť.

Betónové ruky vytvoríme ak do gumených rukavíc dáme betónovú hmotu, takto naplnené rukavice vložíme do väčšej nádoby a vytvoríme potrebný tvar, čo treba podložíme a do dlane betónovej rukavice môžeme vložiť malý plastový pohárik ak chceme aby konečná ruka držala v dlani kvety.

Zaujímavý betónový téglík

Postup do väčšej nádoby zarobíme betónovú hmotu a handru do nej poriadne namočíme a takúto betónovú handru dáme na vedro alebo nádobu otočenú hore dnom. Počkáme kým uschne a opatrne odstránime z vedra. Takto pripravenú nádobu možné použiť ako kvetináč prekvitá.

Betónové sliepky

Betónovú hmotu dáme do mikroténového sáčkov a opatrne zavesíme o špagát, ktorý je na rohoch zviazaný ako vidíme na obrázkoch. Necháme stretnúť a dokresľuje oči ...

Autor PaedDr. Eva Novaková,

Zdroj: Internet, pinterest, nápady a rady

OZNAMY, VÝZVY, UPOZORNENIA, PONUKY...

Uzávierka obecných novín:

Uzávierka letného čísla obecných novín bude 15. septembra 2018. Svoje príspevky môžete nosiť na obecný úrad a to buď písané rukou, na CD, USB kľúči alebo ich môžete zaslať na emailovú adresu: info@obeccab.sk, balesova@obeccab.sk

Venčenie psov na verejných priestranstvách a ich voľný pohyb po obci:

Zakazuje sa venčenie psov na verejných priestranstvách, ktoré kosením upravujú zamestnanci obce. Upozorňujeme všetkých majiteľov psov, že je treba ich uzatvárať. Mnohé psy sa túľajú cez deň a v noci po obci, čím znepríjemňujú a ohrozujú život občanov obce a hlavne malých detí. Za neuposlušnosť výzvy obecný úrad voči majiteľom psov bude postupovať v zmysle platného zákona. Za pochopenie Vám ďakujeme.

Začiatok letných prázdnin:

Začiatok prázdnin každoročne znamená aj zvýšený počet detí na vozovke a v jej blízkosti. Preto upozorňujeme vodičov hlavne osobných áut a motoriek, aby venovali zvýšenú pozornosť väčšiemu pohybu detí na cestách, či už hrajúcich sa v blízkosti vozovky, cyklistov alebo detí a mládeže na korčuliach.

CYRILOMETODEJSKÉ OBEČNÉ OSLAVY

13. ročník

Obec Čab ÚNSK

7. júla 2018 o 16.00 hod.
- športový areál v Čabe

Program:

- 16.00 Otvorenie - príhovor starostky obce
- 16.15 Deti z materskej školy
- 16.30 Terchovská muzika z dolniakov z Preselian
- 16.45 Folklórna skupina Praslica z Kozároviec
- 17.30 Spevácka skupina Čabanka z Čabu
- 17.45 Terchovská muzika z dolniakov z Preselian
- 18.00 Spevokol ŽIBRICA z Mecheníc
- 18.15 Folklórny súbor RIPÍN z Veľkých Ripňan
- 19.00 Tanečná zábava – JANISSA band

Atrakcie pre deti počas popoludnia od 16.00 hod.:
veľká nafukovacia šmýkalka, skákací hrad, kolotoče, jazdenie na koňoch,
vozenie na koči fahaného koňmi, maľovanie na tvár

Občerstvenie:
guláš, pivo, kofola,
poplamúchy, pagáče,
cukrová vata, pukance,
živánska, káva, zmrzlina

Všetci ste srdečne pozvaní

**Fotoreportáž z projektu Rozhýbme sa v športovom areáli,
ktorý podporila Nadácia COOP Jednota v sume 6000 eur.**

